

**Kadernota
2027**

Voorwoord.

Voor u ligt de kadernota 2027. Dit is de eerste stap op weg naar de begroting 2027-2030. Met de kadernota kunt u voor de begrotingsvoorbereiding uw verwachtingen en kaders met ons delen voor de conceptbegroting 2027-2030. U kunt daarbij aangeven wat, gezien de maatschappelijke context en opgaven, uw wensen zijn ten aanzien van de (bijstelling) van stedelijke ambities, om preciezer te zijn ten aanzien van de eerste W-vraag (wat willen we bereiken?) en met welke inhoudelijke en financiële uitgangspunten wij daarbij rekening moeten houden. Uiteraard tegen de achtergrond van de strategische koers van de stad en de organisatie voor de komende jaren.

Het document is dit jaar anders dan eerdere jaren. Dat komt door de gemeenteraadsverkiezingen. Als onderdeel van uw inwerkprogramma kreeg u van de organisatie een staat van de stad. Hierin staat een actueel beeld van de organisatie en omgeving. Dit document vervangt de omgevingsanalyse die normaal gesproken onderdeel van de kadernota is.

Op 30 januari 2026 publiceerden CDA, D66 en VVD het coalitieakkoord 'Aan de slag'. In dit akkoord staan keuzes die invloed hebben op onze opgaven en op onze begroting. Over de relevantie van het landelijk coalitie-akkoord bent u geïnformeerd door middel van een raadsinformatiebrief. De uitwerking van het kabinet nemen we mee in de begrotingsvoorbereiding, voor zover die al beschikbaar is.

Een kadernota hoeft financieel nog niet meerjarig sluitend te zijn. Dat geldt wel voor de begroting. We stellen nu al een reëel inhoudelijk en financieel perspectief vast. Daarmee kunnen wij u in het najaar immers een sluitende begroting presenteren. Wij nodigen u uit om uw wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

In deze kadernota staan per programma de belangrijkste kaders. Deze kaders hangen samen met de ambities in de strategische visie en het stedelijk beleid. Deze verbinden we aan de indicatoren in de programma's. Zo ziet u wat elk kader betekent voor de strategische koers van Venlo. Werken met programma's betekent focussen op wat bijdraagt aan de realisatie van de gemeentelijke ambities uit Venlo 2040.

Het gaat gemiddeld genomen goed met onze gemeente en onze inwoners. Veel indicatoren laten een gunstige ontwikkeling zien. Er zijn ook opgaven en uitdagingen die onze aandacht en onze inzet verlangen. Welke dat zijn en hoe we die aanpakken, is onderwerp van het debat in ons college en in uw raad.

Deze kadernota bevat weinig nieuw beleid. Dat komt door de recente raadsverkiezingen en de coalitie-onderhandelingen. Beleid dat al liep, gaat gewoon door en met weinig nieuwe initiatieven. Koerswijzigingen worden niet voorgesteld, tenzij de wet dat ons verplicht.

Wij zien uit naar die gedachtewisseling en wensen u veel leesplezier toe.

Het college van burgemeester en wethouders

Inhoudsopgave:

Voorwoord.	2
Inleiding.	5
Inhoudelijke en financiële kaders.	9
Programma 1 Gezond en actief Venlo.	26
Programma 2 Leefbaar Venlo.	32
Programma 3 Grenzeloos Venlo.	40
Programma 4 Welvarend Venlo.	44
Programma 5 Centrumstad Venlo.	48
Programma 6 Circulaire en duurzame hoofdstad.	52
Bedrijfsvoering.	57

Inleiding.

De afgelopen jaren hebben we samen met u kunnen investeren in die activiteiten en projecten die ons dichterbij de ambities uit Venlo 2040 brengen. Het gaat -zoals we al vaker hebben opgemerkt- gemiddeld genomen goed met Venlo en haar groeiend aantal inwoners. Tegelijkertijd zien we wat er om ons heen in de wijken gebeurt en wat inwoners in de praktijk ervaren.

De kadernota staat in het teken van de verdere ontwikkeling van Venlo richting 2040. De ambities zijn helder. Een stad die groter, welvarender, gezonder en slimmer is dan vandaag. Maar dat niet alles kan tegelijk. Daarvoor ontbreken de middelen en de randvoorwaarden. De komende jaren vragen om scherpe keuzes, een logische fasering en een goede afstemming tussen de verschillende opgaven. En het lef om te kiezen.

De regio speelt daarbij een steeds belangrijkere rol. Venlo ontwikkelt zich niet op zichzelf, maar als onderdeel van een bredere regionale dynamiek. De samenwerking binnen Noord-Limburg vormt daarbij de rode draad, met steeds meer verbindingen richting Midden-Limburg en over de grens met Duitsland. De ontwikkeling naar de gezondste regio is de ambitie zoals die is vastgelegd in de recent vastgestelde regionale visie. Gezond samenleven, wonen en werken in Noord-Limburg.

De maatschappelijke en economische context blijft onzeker. Internationale ontwikkelingen, zoals de situatie in Oekraïne en het Midden-Oosten, hebben direct invloed op energieprijzen, inflatie en economische groei. We houden daar bij de begrotingsvoorbereiding rekening mee.

Tegelijkertijd bieden ontwikkelingen in Zuidoost-Brabant kansen voor Venlo. De omgevingsvisie laat dit zien. De projecten en activiteiten die hieraan verbonden zijn komen terug in alle raadsprogramma's. Samen vormen ze het antwoord op deze uitdaging. Onze organisatie is financieel gezond en goed gepositioneerd om hier actief op in te spelen. Dat wil overigens niet zeggen 'zonder uitdagingen'.

De Venlose Ontwikkelingsstrategie is een bouwsteen uit de Omgevingsvisie 2040. Deze strategie is ons kompas voor de lange termijn. Belangrijk uitgangspunt daarbij is een geregisseerde en evenwichtige groei naar circa 125.000 inwoners. Niet als ambitie op zichzelf, maar als de uitkomst van de ontwikkelingen in de Brainportregio en het vermogen van Venlo om deze te accommoderen. Met deze groei maakt Venlo een schaa sprong. Dit vraagt om een strategische aanpak door ruimtelijke ontwikkelingen in samenhang te programmeren en te sturen. Binnen het stedelijk gebied gebeurt dit aan de hand van 10 majeure opgaven.

Een belangrijk deel daarvan heeft betrekking op de fysieke leefomgeving. Tegelijkertijd raakt deze ontwikkeling aan de maatschappelijke ontwikkeling van Venlo. Het gaat immers niet alleen om woningen, maar ook om de relatie met maatschappelijke voorzieningen, bereikbaarheid en de kwaliteit van de leefomgeving. Dat vraagt om een meerjarige, gefaseerde aanpak, samen met onze partners.

Ook op economisch gebied liggen belangrijke keuzes. De verdere ontwikkeling van bedrijventerreinen, de positie van de Brightlands Campus Greenport Venlo en de samenwerking binnen één economic board moeten bijdragen aan een sterke regionale economie. Ruimtelijke beperking vragen daarbij om slimme oplossingen en een zorgvuldig gebruik van de beschikbare ruimte.

Venlo staat ook voor een aantal grote gebiedsontwikkelingen.

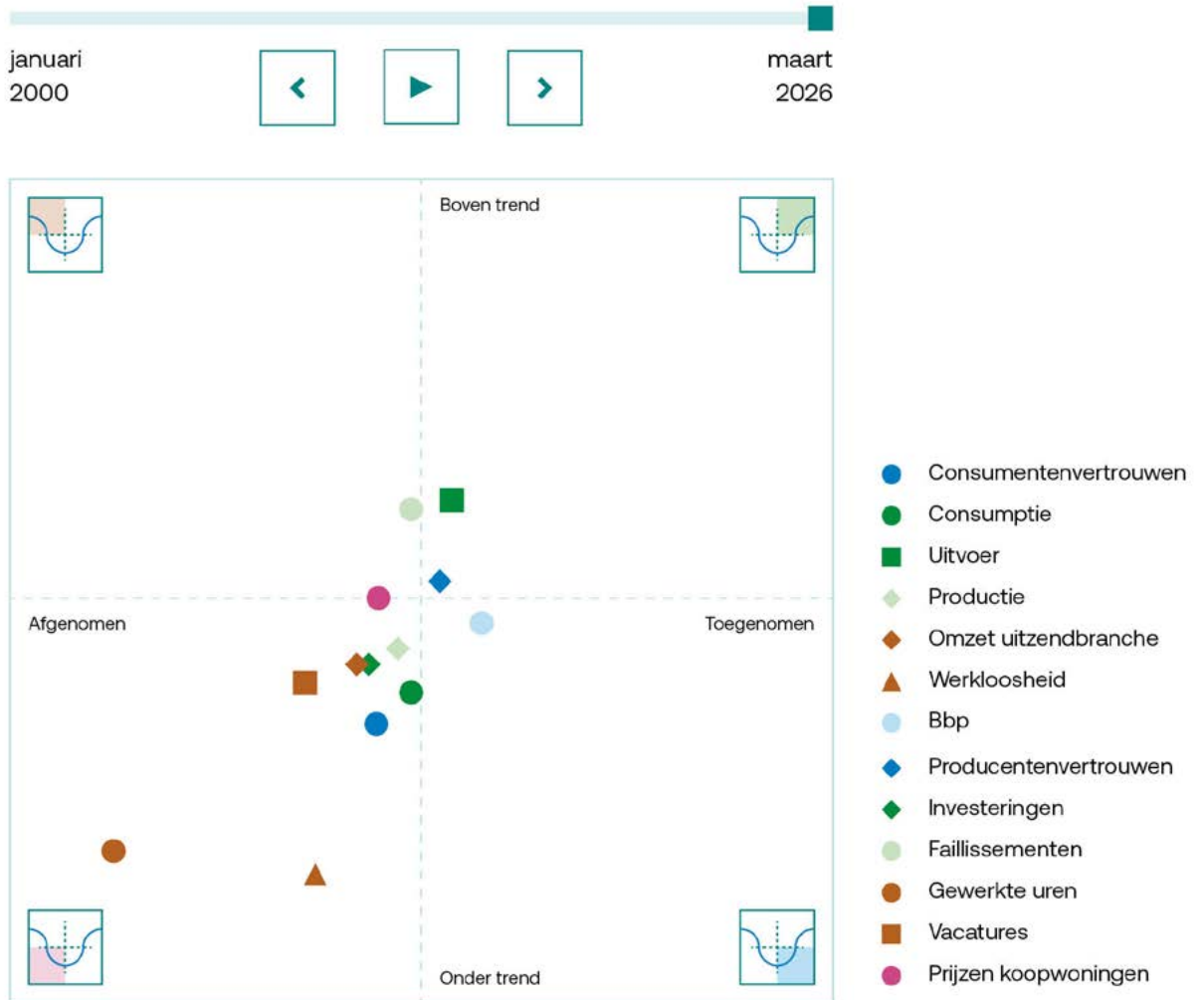
Ontwikkelingen in het stationsgebied, het Kazerneterrein en het Middengebied vragen om een lange adem en een integrale aanpak waarin wonen, economie, mobiliteit en stedelijke kwaliteit samenkomen. Ook in het stedelijk centrum liggen een aantal belangrijke uitdagingen, namelijk leegstand voorkomen, de openbare ruimte herinrichten en daarmee een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving creëren en onze centrumvoorzieningen versterken.

Het maatschappelijk domein blijft een groot en complex terrein. Nieuwe wetgeving en maatschappelijke ontwikkelingen volgen elkaar snel op. We zetten steeds meer in op preventie en het versterken van de sociale basis. Dat gebeurt onder meer via Kansrijk Venlo en Fier Verdiept. Tegelijkertijd vragen vraagstukken rond migratie, wonen en kwetsbare doelgroepen, zoals mensen met verward gedrag of een verslaving, om structurele oplossingen die wonen, zorg en begeleiding beter met elkaar verbinden. Ook veiligheid, dienstverlening en burgerparticipatie blijven belangrijke aandachtspunten.

Ten slotte vraagt de financiële kant om duidelijke keuzes. In de kadernota staan we stil bij de schaa sprong waar Venlo voor staat. De groei van de stad, de economische ontwikkeling en de regionale positie vragen om een bestuurlijke en financiële aanpak die past bij deze ambitie.

Conjunctuurklok

maart 2026

De kern van de kadernota is daarmee helder: Venlo staat voor een brede en samenhangende ontwikkelopgave. Door regionaal samen te werken, integrale keuzes te maken en een duidelijke fasering, werken we stap voor stap aan een stad en regio die ook op de langere termijn gezond, welvarend en leefbaar blijven.

De inhoudelijke en financiële kaders in deze kadernota geven u en ons houvast bij de voorbereiding van en de afwegingen rondom de programmabegroting. De kaders sluiten aan bij onze strategische koers en zijn uitgewerkt in de afzonderlijke programma's.

Wij kijken uit naar de behandeling van deze kadernota in uw raad.

Inhoudelijke en financiële kaders.

Inhoudelijk kader.

Allereerst blijft Venlo investeren in de ingezette lange termijn ontwikkeling zoals geformuleerd in Venlo 2040. Strategische kansen, bijvoorbeeld op het gebied van economie, mobiliteit of stedelijke ontwikkeling, moeten benut kunnen worden. Uitgangspunt daarbij zijn de ambities uit de strategische visie en de vertaling daarvan in de afzonderlijke deelvisies, de programma's en het stedelijk beleid. De opbouw hiervan is zichtbaar in de Venlose beleidspiramide die binnen de organisatie wordt gehanteerd als kapstok. Instrumenten zoals een strategisch investeringsfonds kunnen ondersteunend zijn om tijdig te kunnen handelen wanneer er kansen zijn die bijdragen aan de structurele versterking van de stad.

Beleidspiramide

G&A = Gezond en actief Venlo,

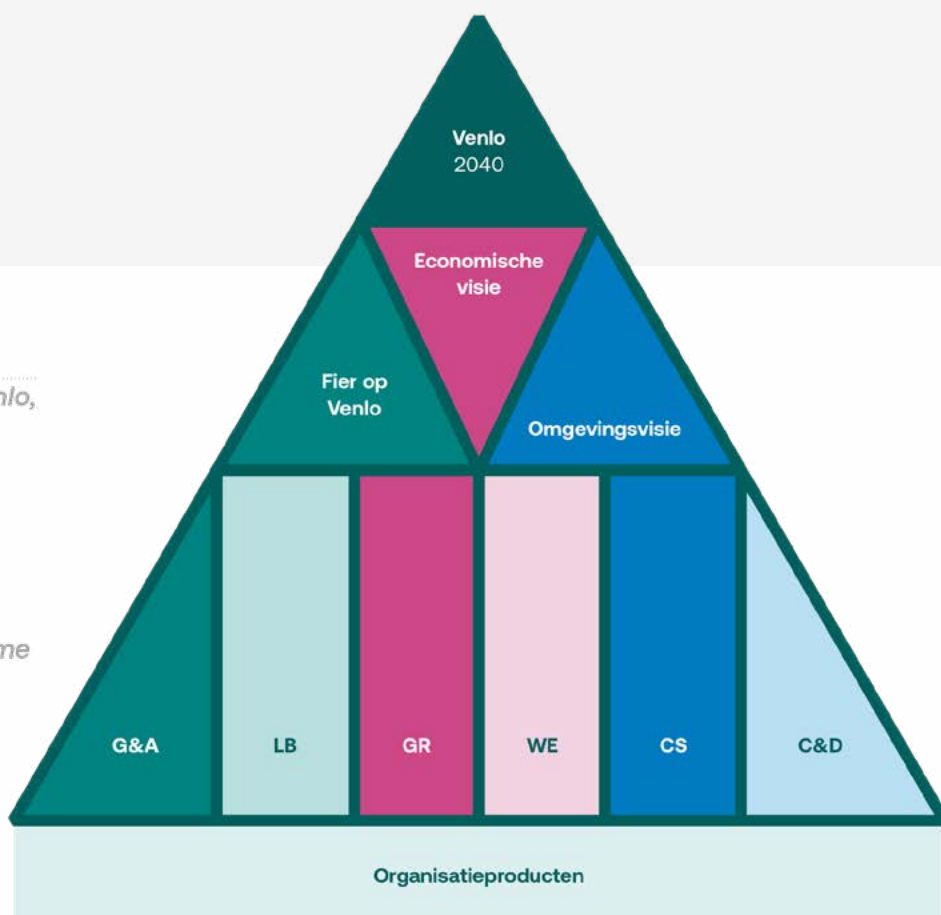
LB = Leefbaar Venlo,

GR = Grenzeloos Venlo,

WE = Welvarend Venlo,

CS = Centrumstad Venlo,

*C&D = Circulaire en duurzame
hoofdstad.*

Tegelijkertijd staat Venlo voor een schaa sprong in stedelijke ontwikkeling. De groei van de stad vraagt om prioriteit voor woningbouw, stedelijke voorzieningen en een kwalitatieve inrichting van de leefomgeving. Investeringsen die bijdragen aan deze schaa sprong hebben daarom een duidelijke plek binnen de afweging van nieuwe voorstellen.

Voor deze ontwikkeling is een sterke arbeidsmarkt nodig. Venlo kan zich verder ontwikkelen als onderwijs- en studentenstad. Investeringsen die bijdragen aan onderwijsvoorzieningsen, talentontwikkeling en het aantrekken en behouden van studenten versterken de arbeidsmarkt én de vitaliteit van de stad.

Tegelijkertijd blijft het uitgangspunt dat de basis van Venlo bestaat uit vitale, leefbare wijken en dorpen. De betrokkenheid van inwoners bij hun leefomgeving is van groot belang. Initiatieven die participatie en eigen initiatief van inwoners versterken, verdienen daarom nadrukkelijk aandacht.

Venlo vervult daarnaast een belangrijke rol als centrumstad in Noord-Limburg. Daarom blijft versterking van de regionale samenwerking een belangrijk uitgangspunt. Veel maatschappelijke opgaven kunnen we als gemeente niet alleen realiseren. Samenwerking met maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, bedrijven en inwoners is daarom een essentieel onderdeel van de aanpak.

De komende periode ligt de focus nadrukkelijk op de uitvoering van bestaande plannen. In de afgelopen jaren zijn veel plannen vastgesteld. De prioriteit ligt nu bij het daadwerkelijk realiseren daarvan. Er blijft ook ruimte om kansen te benutten wanneer die zich voordoen.

De waardering van onze dienstverlening is inmiddels een ruim voldoende. Bij de dienstverlening staat de menselijke maat centraal, het inwonersperspectief. De gemeente is er voor haar inwoners en ondernemers. Dat vraagt om toegankelijkheid, duidelijkheid en oog voor individuele situaties.

Tot slot geldt dat nieuw beleid en nieuwe investeringen altijd moeten passen binnen een doelmatige en kritische inzet van middelen. Publieke middelen zijn schaars en vragen om zorgvuldige afwegingen. Voorstellen moeten aantoonbaar bijdragen aan de strategische doelen van de stad en van de regio.

Financiële verordening.

In de financiële verordening staat dat uw gemeenteraad bij aanvang van iedere raadsperiode bepaalt over welke onderwerpen u in de begroting en de jaarstukken via aanvullende paragrafen geïnformeerd wil worden, naast de wettelijk verplichte paragrafen. Deze bepaling kunnen we betrekken bij het debat over de kaders die door uw raad bij de behandeling van deze kadernota worden gesteld.

Financieel kader.

Om de realisatie van de strategische opgaven en ambities in de Strategische Visie Venlo 2040 mogelijk te maken, is een solide en toekomstbestendig financieel beleid nodig. De financiële positie speelt een belangrijke rol bij de integrale afwegingen die gemaakt worden voor de te volgen koers, op de korte en vooral op de (middel)lange termijn. De financiële positie is geen doel op zich. Deze moet worden gezien in samenhang met de maatschappelijke opgaven waarvoor de stad staat. Het gaat om het te realiseren maatschappelijk rendement en de bijdrage aan de inhoudelijke beleidsdoelstellingen.

Ontwikkelingen financiële verhoudingen.

De raad voor het Openbaar Bestuur (ROB).

De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft rapporten uitgebracht 'Afrekenen met disbalans' en 'Meters maken met medebewind'. De kern voor gemeenten is dat de huidige verhouding tussen taken, middelen en verantwoordelijkheden uit balans is geraakt: Het Rijk legt ambities en taken op zonder structureel voldoende financiering en beleidsruimte. Hierdoor blijven uitvoerbaarheid en lokale autonomie onder druk staan. De ROB pleit daarom voor duidelijke keuzes, stabiele en toereikende bekostiging, eenvoudiger en minder gedetailleerd medebewind en meer vertrouwen in gemeenten. Dan kan beleid realistischer worden uitgevoerd en daadwerkelijk tot resultaten leiden.

VNG 'Stand van de Uitvoering 2025: Slim sturen met geld'.

De VNG brengt periodiek de Stand van de Uitvoering uit. Dit onderzoek geeft inzicht in hoe het er in de gemeentelijke uitvoering voor staat: wat gaat goed, waar knelt het en wat hebben gemeenten nodig? De rapportage wordt besproken binnen de VNG en tussen het Rijk en de VNG en met onder andere de netwerken en koepels. Hiermee willen zij de uitvoering een steviger stem geven.

Onderdeel van dit rapport is de paragraaf ‘Slim sturen met geld’. De VNG stelt dat gemeenten structureel genoeg vrij inzetbare financiële middelen nodig hebben om hun taken goed uit te voeren. Meerjarige begrotingen zijn zelden houdbaar. Integrale beleidsvoering wordt moeilijker door verkokerde en tijdelijke geldstromen zoals Specifieke Uitkeringen (SPUK’s). Voor duurzame uitvoeringskracht zijn een transparant en evenwichtig gemeentefonds, meer beleidsvrijheid en heldere afspraken over taken en risico’s cruciaal. Lopende initiatieven zoals de nieuwe bekostigingsvorm (BredeFondsUitkering) en de interbestuurlijke studiegroep bieden kansen. Dan moeten ze voortvarend worden uitgewerkt.

Kabinetsformatie: Coalitieakkoord 2026-2030 ‘Aan de slag’

Het coalitieakkoord van 30 januari 2026 zet in op betere interbestuurlijke verhoudingen. Medeoverheden, waaronder gemeenten, krijgen daarin een sterkere rol. Het coalitieakkoord biedt nog geen zichtbare oplossingen voor de balans tussen taken en middelen. We verwachten niet dat het coalitieakkoord leidt tot compensatie van middelen of groei van het gemeentefonds.

Opgaves.

Door deze ontwikkelingen is de verwachting dat de huidige financiële verhoudingen, de realisatie en invulling van structurele (strategische) opgaven op de korte en (middel)lange termijn, op basis van de begroting, onder druk blijven staan. Autonome ontwikkelingen, invulling van ambities en intensivering van bestaand beleid gaan hand in hand met concrete (beleids)keuzes, prioritering en stopzetten van bestaande activiteiten.

Herijking gemeentefonds.

In 2027 wordt het aangepaste verdeelmodel van het gemeentefonds waarschijnlijk ingevoerd. Dan zetten we een volgende stap in het ingroeipad van de herverdeeleffecten naar de nieuwe verdeling. Als dit wordt besloten, wordt dit in de meicirculaire 2026 verwerkt.

Afwegingskader.

Voor het opstellen van de begroting 2027-2030 hanteren we kaders. Deze kaders geven richting aan de keuzes die gemaakt worden bij het opstellen van de meerjarenbegroting. Dit draagt bij aan het behouden van een financieel gezonde en realistische huishouding.

De kaders zijn gericht op het realiseren van de maatschappelijke opgaven, zorgvuldige inzet van publieke middelen en het behouden van een solide financiële positie.

- **Scenarioplanning:**

De actuele geopolitieke ontwikkelingen zorgen voor onzekerheden. We gaan daarom werken met verschillende ‘wat-als’-scenario’s om mogelijke effecten voor onze gemeente tijdig te kunnen duiden en passende handelingsperspectieven te verkennen.

- **Wij werken opgavegericht:**

De strategische opgaven zijn het uitgangspunt voor de begroting. De programmatische opgaven die hieruit voortkomen, bepalen de prioriteiten bij de inzet van middelen.

- **Focus op uitvoering:**

De nadruk ligt op de uitvoering van vastgesteld beleid. Vastgestelde plannen worden uitgevoerd met de middelen die hiervoor beschikbaar zijn gesteld.

- **Impactgericht beleid / Informatie gestuurd handelen:**

(Beleids)voorstellen worden beoordeeld en onderbouwd met beleidsinhoudelijke data en analyses en financiële onderbouwing. Daarbij staan de volgende drie uitgangspunten centraal:

- Doeltreffendheid;
- Doelmatigheid;
- Rechtmatigheid.

- **Anticyclisch investeren:**

Wij hanteren het principe van anticyclisch investeren wanneer dit maatschappelijk verantwoord is. In economisch gunstige tijden kunnen we sparen. In minder gunstige tijden kunnen we juist investeren.

- **Maatschappelijk en financieel rendement:**

Beschikbare (incidentele) begrotingsruimte zetten we bij voorkeur in voor activiteiten die (op termijn) aantoonbaar maatschappelijk en/of financieel rendement opleveren. Dit kunnen ook maatregelen zijn die toekomstige kostenstijgingen voorkomen.

- **Wendbare financiële huishouding:**

Wij streven naar een financiële huishouding die voldoende wendbaar is om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Daarbij zoeken we naar resultaatgerichte en waar nodig creatieve oplossingen.

- **Positief financieel vertrekpunt:**

Budgettering en investeringen benaderen we zoveel mogelijk vanuit een positief financieel kader in plaats van uit een bezuinigingsperspectief.

- **Positief rekeningsresultaat:**

Sinds de jaarrekening 2022 is de bestemming van een positief rekeningsresultaat onderdeel van de integrale afweging bij de begroting. Het rekeningsresultaat wordt betrokken bij het richtinggevende debat tijdens de kadernota. We houden rekening met een voeding van het strategisch investeringsfonds (75%).

Begrotingsregels:

- **Concrete maatregelen:**

Bij de keuzes werken we met concrete maatregelen. We werken niet met algemene taakstellingen.

- **Uitvoeringstoets:**

(nieuwe) voorstellen en initiatieven beoordelen we op:

- Inhoudelijke onderbouwing;
- Financiële haalbaarheid;
- Uitvoerbaarheid (zowel binnen de organisatie als buiten de organisatie).

Voorstellen worden waar mogelijk uitgewerkt in realistische businesscases.

- **Tijdig bijsturen:**

Wij sturen tijdig bij wanneer financiële ontwikkelingen daarom vragen. Tegenvallers lossen we in principe eerst binnen het eigen budget, programmalijs of programma op. Alleen als dit niet mogelijk is, maken we op concernniveau een integrale afweging.

- **Prioritering voordelige afwijkingen:**

Financiële voordelen door autonome ontwikkelingen of bestaand beleid worden in eerste instantie ingezet om structurele nadelen binnen bestaand beleid op te lossen.

- **Nieuw beleid en intensivering van bestaand beleid:**

Nieuw beleid of intensivering van bestaand beleid gebeurt alleen plaats tijdens integrale afwegingsmomenten in de planning- en controlcyclus. Intensivering van beleid of nieuw beleid kan gebeuren door bestaand beleid te vervangen. Hierbij worden de vrijvallende middelen ingezet voor de nieuwe of versterkte activiteiten. We kijken nadrukkelijk naar de effectiviteit van bestaande activiteiten.

- **(Verwerving) derde geldstromen:**

We willen externe middelen verwerken. Het gaat om subsidies en andere derde geldstromen inclusief Specifieke Uitkeringen. Deze middelen zetten we in eerste instantie in voor projecten en activiteiten die al in de begroting zijn opgenomen. De middelen die daardoor vrijkomen vloeien terug naar de algemene middelen (substitutie). Alleen wanneer dit niet mogelijk is, kunnen externe middelen worden ingezet voor nieuwe ambities.

- **(Strategisch) risicomanagement:**

We zetten maximaal in op het benutten van kansen en het beheersen van bedreigingen in relatie tot de te realiseren doelstellingen.
We sturen actief op het risicoprofiel van de gemeente.

Gemeentefonds.

Voor de begroting gelden de volgende uitgangspunten:

- De meicirculaire 2026 is het uitgangspunt voor het opstellen van de begroting 2027-2030;
- De uitkeringen uit het gemeentefonds zijn algemeen dekkingsmiddel;
- Specifieke (beleidsmatige) taakmutaties binnen het gemeentefonds worden in eerste aanleg voorbereid voor de integrale afweging.

- **Structureel sluitende begroting:**

Wij streven naar een meerjarig realistisch sluitende begroting. Hierbij worden structurele lasten minimaal gedekt door structurele baten.

- **Provinciaal toezicht:**

De meerjarenbegroting 2027-2030 moet voldoen aan de eisen van het provinciaal financieel toezicht.

Budgettaire context.

In deze paragraaf staat de budgettaire context, voor de begrotingsvoorbereiding 2027-2030. Allereerst lichten we het financieel meerjarenperspectief toe. In de programma's worden de belangrijkste ontwikkelingen genoemd die invloed kunnen hebben op de begroting 2027-2030.

Financieel meerjarenperspectief.

Tegelijk met deze kadernota ligt er een (concept)boekwerk jaarstukken 2025. In het jaarverslag staat de beleidsmatige verantwoording, de programmaverantwoording en paragrafen. Met de jaarrekening (programmarekening en balans inclusief toelichting) leggen we financieel verantwoording af.

Het gepresenteerde financieel perspectief in dit hoofdstuk is bedoeld als richtinggevend kader.

De vastgestelde programmabegroting 2026 - 2029 is het uitgangspunt voor het financieel meerjarenperspectief. Het financieel kader uit de Programmabegroting 2026 - 2029 is aangevuld met:

- Verwachte inflatie loon- en prijsstijgingen;
- Ontwikkelingen in het gemeentefonds;
- De jaarschijf 2030;

Dit resulteert in de volgende tabel:

bedragen x € 1.000

Budgettair kader		2027	2028	2029	2030
A	Financieel perspectief begroting				
1	Financieel perspectief Programmabegroting 2026-2029			920	920
2	Autonome ontwikkelingen				1.563
A	Totaal financieel perspectief begroting			920	2.483
B	Ontwikkelingen kadernota				
1	Loon- en prijsontwikkelingen				
	a. Loonkostenontwikkeling*	-2.400	-2.100	-2.100	-2.100
	b. Prijsinflatie	-7.400	-7.100	-7.100	-7.100
	c. Loon- en prijscompensatie gemeentefonds	7.000	6.800	6.800	6.800
	d. Loon- prijscompensatie tranche 2026	-600	-700	-600	-600
	Totaal Loon- en prijsontwikkelingen	-3.400	-3.100	-3.000	-3.000
2	Gemeentefonds				
	Netto resultaat september en decembercirculaire 2025	1.000	700	400	
	Totaal ontwikkelingen gemeentefonds	1.000	700	400	
3	Overige ontwikkelingen				
	Reservering loon, prijs, volume ontwikkelingen				-3.700
	Totaal overige ontwikkelingen				-3.700
B	Totaal ontwikkelingen kadernota	-2.400	-2.400	-2.600	-6.700
C	Financieel perspectief na kadernota	-2.400	-2.400	-1.680	-4.217

* inclusief doorrekening loonkosten 2026 ter hoogte van € 0,4 miljoen aflopend naar € 0,1 miljoen vanaf 2028

Loon-, prijs- en volumeontwikkelingen ('groei' van de stad).

Bij het opstellen van de begroting 2025 hebben we u medegedeeld dat de nieuwe financieringssysteem die door het Rijk voor het gemeentefonds is geïntroduceerd te weinig loon- prijscompensatie geeft om -bij gelijkblijvende omstandigheden- de loon- prijsontwikkelingen op te kunnen vangen. Voor de begroting 2027 bedraagt het tekort op de loon- en prijsontwikkelingen alleen al ruim € 3 miljoen. Dit lijkt een jaarlijks terugkerend vraagstuk.

Daarnaast is de volumecompensatie ('groei' van de stad) meerjarig volledig opgenomen in het financieel meerjarenperspectief. Het gaat hierbij onder andere om de compensatie van de groei van de bevolking, vergrijzing, toename infrastructuur etc. Dit betekent dat er vanuit het gemeentefonds bij gelijke omstandigheden geen financiële ruimte is om verdere (cumulatieve) groei van de stad te bekostigen.

Voor het opvangen van deze verwachte tekorten van loon- prijs- en volumeontwikkelingen heeft uw gemeenteraad bij de introductie van de nieuwe financieringssysteem de volgende reserveringen in het meerjarenperspectief opgenomen:

(Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Tranche 2027	4.200	4.200	4.200	4.200
Tranche 2028		1.700	1.700	1.700
Tranche 2029			1.600	1.600

Wij hebben de organisatie opdracht gegeven te komen tot een systeem voor bepaling van de autonome-/volume ontwikkelingen aan de lastenkant van de meerjarenbegroting 2027-2030 (op basis van bestand beleid). Als we deze lasten in beeld hebben kan bij het opstellen van de begroting 2027-2030 de gereserveerde tranche 2027 ad € 4,2 miljoen als voordeel vrijvallen ten gunste van het gepresenteerde financieel meerjarenperspectief.

Hierna gaan we in op de diverse onderdelen uit de tabel ' Budgettair kader':

A. Begroting vóór kadernota.

A1 Stand vastgestelde begroting 2026-2029.

De programmabegroting 2026-2029 is sluitend met een onbestemd begrotingssaldo van € 0,9 miljoen structureel vanaf 2029.

A2 Autonome ontwikkelingen 2030 ten opzichte van 2029.

In deze kadernota verschijnt voor het eerst de jaarschijf 2030. Dit leidt tot een autonome aanpassing van het perspectief op basis van eerder genomen besluiten (op basis van bestaand beleid). In de kadernota werkt dit voordelig uit tot € 1,6 miljoen.

Het positieve resultaat komt vooral door een bijstelling van het gemeentefonds. Op basis van de circulaire van het Rijk levert het gemeentefonds een voordeel op van € 3,5 miljoen op. Dit voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de compensatie van de volume - ontwikkelingen van € 3,7 miljoen.

Kapitaallasten.

Op basis van het in de programmabegroting 2026-2029 vastgestelde investeringsplan, zijn de kapitaallasten in 2030 € 1,5 miljoen hoger en hebben een negatief effect op het financieel meerjarenperspectief.

Het kapitaallastenplafond bedraagt op basis van de programmabegroting 2026-2029 € 41,6 miljoen. Op basis van het vastgestelde investeringsplan is er nog een ruimte van € 0,5 miljoen onder het plafond, exclusief de voorziene investeringen 2030. Nieuwe (Uitbreidings)investeringen hebben tot gevolgdat we door het kapitaallastenplafond gaan. Dit betekent dat we of investeringen moeten temporiseren of, (kaderstellende) keuzes moeten maken.

Overig

Voor de jaren 2028 en 2029 zijn een tweetal kostenbesparingen van alles bij elkaar € 275.000 in de begroting verwerkt. Dit betreft de incidenteel voor 2026 beschikbaar gestelde middelen voor het transitiebudget Re-integratie van € 300.000 en Sterke Lokale Teams van € 250.000. Vanaf 2030 heeft dit een nadelig effect van € 275.000.

De gemeentelijk bijdrage aan de Omgevingsdienst Noord- en Midden Limburg neemt in 2030 met € 75.000 toe.

Overige posten zorgen gezamenlijk voor een structureel nadelig effect van € 71.000.

B. Ontwikkelingen kadernota.

B1a en b Loon- en prijsontwikkelingen.

De inflatiepercentages voor de begroting 2027-2030 zijn gebaseerd op de ramingen van het Centraal Plan Bureau van 12 maart 2026:

- Prijsindex, prijs overheidsconsumptie netto materieel (IMOC): **2,1%**
- Prijsindex, prijs bruto overheidsinvesteringen (IBOI): **2,3%**
- Prijsindex, prijs nationale consumentenprijsindex (CPI): **2,1%**
- Loonindex: prijs overheidsconsumptie beloning werknemers: **4,1%**
- Index belastingen (exclusief onroerendezaakbelasting): gewogen gemiddelde van de prijsindex (40%) en de loonindex (60%): 3,3% (bijvoorbeeld Parkeergelden en verblijfsbelasting).

Het kapitaallastenplafond bedraagt na bijstelling van de prijsindex op overheidsinvesteringen (IBOI) op basis van het vastgestelde investeringsbeleid afgerond € 42,6 miljoen.

Het benodigd budget op basis van de CPB indexering 2027 beloning werknemers overheid (4,1%) bedraagt € 2,4 miljoen in 2027, aflopend naar € 2,1 miljoen in 2031. Het uitgangspunt is de vastgestelde formatie. In deze raming is rekening gehouden met de reeds beschikbaar gestelde structurele middelen voor CAO afspraken (2,3%).

Voor de budgetten jeugd en WMO passen we de Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling index (OVA) toe. Deze is **4,03%**. De Nederlandse Zorg autoriteit (NZa) leidt de voorlopig OVA index af van de cijfers van het CPB.

Deze indexeringen zijn verwerkt in deze kadernota.

Nacalculatie indexering jaarschijf 2026.

Als de indexpercentages buiten de bandbreedte van -0,5% tot +0,5% vallen, worden de beschikbare middelen automatisch aangepast.

In de kadernota 2027 voerden we een nacalculatie uit voor de ontwikkeling van de indexpercentages in 2026. Vanaf 2027 wordt deze, met uitzondering van de OVA en belastingen, niet toegepast. Dan vallen de aanpassingen van de indexpercentages binnen de bovengenoemde bandbreedte.

De nacalculatie voor de OVA is **1,1%** en voor belastingen **0,9%**.

Het onderdeel prijsinflatie bestaat daarmee uit zeven componenten.

Samengevat:

bedragen x € 1.000

Prijsinflatie	2027	2028	2029	2030
Prijsindex IMOC en belastingen regulier	2.200	1.950	1.950	1.950
Doorwerking 2026 belastingen	-90	-80	-80	-80
Prijsindex OVA regulier	3.410	3.360	3.360	3.360
Extra indexatie, doorwerking 2026 OVA	920	910	910	910
Prijsindex investeringen (IBOI) regulier	960	960	960	960
Totaal prijsinflatie	7.400	7.100	7.100	7.100

B1c Loon- en prijscompensatie gemeentefonds.

Het bedrag aan loon- en prijscompensatie vanuit het gemeentefonds bedraagt € 7,0 miljoen voordelig in 2027 en € 6,8 miljoen structureel voordelig vanaf 2028.

Zoals in de raadsinformatiebrief 2024-163 “Gemeentefonds / septembercirculaire 2024” en de kadernota 2026 aangekondigd, levert de nieuwe financieringssysteem die door het Rijk voor het gemeentefonds is geïntroduceerd te weinig compensatie op om de loon- prijsontwikkelingen voor de begroting op te vangen.

B1d loon- prijscompensatie tranche 2026.

In de nieuwe financieringssysteem is de loon- prijscompensatie gekoppeld aan de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Omdat het BBP zich nadelig heeft ontwikkeld, valt de tranche loon- prijscompensatie 2026 circa € 0,6 miljoen structureel lager uit.

B2 Gemeentefonds.

De gemeente Venlo ontvangt een groot deel van haar inkomsten uit het gemeentefonds. Het Rijk informeert gemeenten meerdere keren per jaar over veranderingen in deze uitkeringen. Dit gebeurt via de circulaire van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De drie belangrijkste circulaire hebben elk hun eigen functie:

Meicirculaire: vormt de basis voor het opstellen van de (programma) begroting.

Septembercirculaire: wordt gebruikt als uitgangspunt voor de kadernota.

Decembercirculaire: maakt onderdeel uit van de jaarstukken (waarbij eventuele structurele netto resultaten meelopen in de kadernota).

Op basis van de september- en decembercirculaire 2025 bedraagt het resultaat van het gemeentefonds, gecorrigeerd voor de reeds in de budgettaire context verwerkte loon- en prijscompensatie in 2027 € 1 miljoen incidenteel voordelig, aflopend naar nihil in 2030.

B3 Reservering loon-, prijs- en volumeontwikkelingen gemeentefonds mei circulaire.

De volumecompensatie 2030 vanuit het gemeentefonds wordt gereserveerd voor het opvangen van de 'groei van de stad' jaarschijf 2030 aan de lastenkant. Zoals eerder verwoord hebben wij de organisatie opdracht gegeven te komen tot een systematiek voor bepaling van de autonome-/volume ontwikkelingen aan de lastenkant van de meerjarenbegroting (op basis van bestand beleid). Hiervoor wordt een reservering gedaan van € 3,7 miljoen.

Uitvoering kaders programma's Programmabegroting 2027-2030.

Algemeen.

De budgettaire context is gebaseerd op de eerder genoemde ontwikkelingen. Er is geen rekening gehouden met gewijzigd beleid en voorstellen, het is een kadernota. Bestellingen van uw raad die worden voorgelegd ná deze kadernota kunnen, afhankelijk van de besluitvorming, het financieel meerjarenperspectief beïnvloeden. Het financiële kader en de begrotingsregels uit het hoofdstuk 'Inhoudelijke en financiële kaders' zijn de leidraad voor de verdere uitwerking in de begroting 2027-2030.

Ontwikkelingen buiten financieel perspectief (2031-2032).

In 2030 zijn gemeentelijke verkiezingen gepland. Uw raad heeft bij vaststelling van de programmabegroting 2022-2025 hiervoor € 40.000 aan de griffie beschikbaar gesteld. Dit budget is incidenteel beschikbaar. Daarnaast is in de begroting verwerkt dat de voorfinanciering van de waterkering en de openbare ruimte Maaskade afneemt met € 51.000 voor de jaarschijf 2032.

Omslagrente, bespaarde rente en de disconteringsvoet grondexploitaties:

Volgens het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) moet de omslagrente worden gebruikt voor de toerekening van rentelasten over investeringen en grondexploitaties. De hoogte van de omslagrente hangt af van enkele parameters, zoals de begrote rentelasten en -inkomsten en de inschatting van enkele balansstanden per 1 januari 2027. Voor een nauwkeurige inschatting berekenen we dit percentage definitief op basis van input gedurende het begrotingsproces. In de kadernota hanteren we voorlopig onderstaande bandbreedte.

De disconteringsvoet voor de berekening van de contante waarde voor een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten bepaald op 2%. Dit percentage is gelijk aan het maximale meerjarige streefpercentage van de Europese Centrale Bank (ECB) voor inflatie binnen de Eurozone. Hetzelfde uitgangspunt geldt voor de bespaarde rente.

Omslagrente:	1,75% - 2,25%;
Bespaarde rente:	2,00%;
Disconteringsvoet grondexploitaties:	2,00%.

Kaders per programma.

Programma 1 Gezond en actief Venlo.

Algemeen.

Programma 1 is gebaseerd op twee beleidskaders. Fier op Venlo en de strategische visie Venlo 2040. De Venlo.fit sportvisie, het kader gemeenschapsaccommodaties en de sportaccommodatievisie zijn nadere invullingen hiervan. De ambitie is dat onze inwoners (zoveel mogelijk) vitaal, gezond en zelfredzaam zijn. Er komt landelijk veel nieuwe en aangepaste wet- en regelgeving aan. Met Fier Verdiept hebben we een aantal zaken hoger op de agenda geplaatst. De opgave is te groot om deze in één jaar te implementeren.

Preventie blijft een speerpunt binnen het programma. De sociale basis is het ankerpunt van deze aanpak. Met Fier Verdiept werken we aan een fundamentele verandering in het maatschappelijk domein. De inwoner staat centraal en werken vanuit de leefwereld van inwoners. Dit vraagt om een meerjarige inzet, organisatorische aanpassingen en een andere manier van denken en handelen, binnen de gemeentelijke organisatie en bij onze partners.

Een sterke sociale basis is een randvoorwaarde voor de transformatie in het sociaal en het zorgdomein. Inwoners, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties dragen samen bij aan leefbare wijken. Dit werken we uit in

bijvoorbeeld ‘stevige lokale teams’, die gezinsgericht en integraal werken en zelf (lichte) hulpverlening bieden. Ook ondersteunen we initiatieven uit de wijken. We hebben de verwachting dat investeringen in preventie, sociale basis, vrijwilligers en gemeenschapsinitiatieven ertoe kunnen leiden dat de vraag naar formele zorg- en ondersteuning minder hard zal toenemen. Integraal werken zal meer effectiviteit opleveren.

De invoering van de Participatiewet in Balans betekent dat we met alle inwoners met een participatiewet-uitkering een persoonlijk plan opstellen gericht op meedoen, ook wanneer zij ver van participatie staan. Zo stimuleren we samen- en zelfredzaamheid van inwoners.

Verder heeft de landelijke dynamiek rondom migratie en opvang ook lokaal impact. De opvang en huisvesting van statushouders, internationale werknemers en ontheemden raakt meerdere beleidsterreinen. Denk aan wonen, werk en inkomen, ondersteuning en zorg en onderwijs. Dit vraagt om integrale afstemming binnen de programma’s en programmalijnen.

Gezondheid.

In 2027 ontwikkelen we een nieuw lokaal gezondheidsbeleid. We baseren dat op de Wet publieke gezondheid en het landelijke gezondheidsbeleid. Daarbij is ook aandacht voor het voorkomen van middelengebruik. We bouwen voort op bestaande initiatieven, zoals de pilot Positieve Gezondheid in de wijk. Deze willen we uitbreiden en structureel borgen onder Fier Verdiept. Samen met de GGD werken we aan lokale uitvoeringsplannen die aansluiten bij regionale wettelijke taken en lokale maatschappelijke opgaven.

Voor de implementatie van de sportaccommodatievisie zetten we vooral in op het uitvoeren en afronden van de gestarte projecten. Zo doen we verder onderzoek naar de toekomst van sportpark Merelweg in verbinding met de Keulse Barrière.

De toekomstige invulling van landelijke programma’s zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is nog onzeker. Als de beschikbare middelen veranderen, kan dit gevolgen hebben voor de uitvoering van ambities binnen deze programmalijn.

Gelijke kansen.

Met het programma Gelijke Kansen door duurzame samenwerking werken we samen met onderwijs en maatschappelijke partners aan vier kernthema's: taal, gezondheid, leefbaarheid en onderwijsontwikkeling. We verbinden hiermee school en leefomgeving. Dit draagt bij aan betere ontwikkelkansen voor alle Venlose kinderen en jongeren. Taal, rekenen-wiskunde en burgerschap zijn basisvaardigheden die nodig zijn om mee te kunnen doen in onze maatschappij. Wij blijven inzetten op het verbeteren van die basisvaardigheden, zowel bij inwoners met Nederlands als tweede taal (NT2) als bij Nederlands als eerste taal (NT1).

De uitvoering wordt mede gefinancierd vanuit het Onderwijs Achterstanden Budget (OAB). Daarmee bekostigen we onder meer voor- en vroegschoolse educatie (VVE), taalklassen en activiteiten binnen het programma Gelijke Kansen. Het OAB-budget is structureel gekort met 10%. Daardoor staat de financiering van aanvullende activiteiten onder druk.

Op basis van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2024-2038 werken we verder aan betere en vernieuwde schoolgebouwen. We letten daarbij op inclusief onderwijs, het ontwikkelen van integrale kindcentra en groeiende leerlingenaantallen. Ook netcongestie is een aandachtspunt. Dat vraagt om een integrale aanpak en leidt tot een steeds langere voorbereidingstijd.

Meedoen.

De landelijke ontwikkelingen in de sociale zekerheid kunnen gevolgen hebben voor het aantal inwoners dat een beroep doet op de Participatiewet. Mogelijke wijzigingen in regelingen zoals de WIA, WW en het eigen risico in de zorg kunnen leiden tot een grotere druk op gemeentelijke voorzieningen en daarmee ook tot de hogere kosten. De Participatiewet in Balans zal gefaseerd in werking treden en wordt beleidsmatig in de uitwerking van Fier Verdiept verankerd.

Vanaf 2027 treedt de Wet versterking arbeidsmarktinfrastructuur in werking. Het Werkcentrum Noord-Limburg wordt daarmee de centrale toegangspoort voor werk, scholing en loopbaanontwikkeling. We zien een groeiende behoefte aan gesubsidieerd werk en ontwikkelwerkplekken. Deze behoefte past niet binnen de huidige gemeentelijke beleid en de huidige financiële kaders. We onderzoeken of en hoe we deze behoefte het meest passend kunnen invullen.

We gaan door met het versterken van de aanpak van armoede en schulden. Hier betrekken we de motie Vreemd Minimale Meedoenbudget bij. De schuldhulpverlening ontwikkelen we verder. Dit doen we door onder andere meer aandacht voor ondernemers en het organiseren van budgetbeheer binnen de eigen organisatie.

Nieuwkomers en 9-sporen aanpak Internationale werknemers.

We bekijken hoe we vanaf 2027 door kunnen gaan met de integrale 9-sporen aanpak internationale werknemers. We zorgen voor een goede borging van deze aanpak. De focus ligt op taal, integratie en het faciliteren van kwalitatief goede huisvestingslocaties. We zoeken daarnaast naar structurele locaties voor daklozen of andere groepen die tijdelijk een huisvestingsvraag hebben.

We voeren de Spreidingswet uit. Er ligt een bestuursovereenkomst voor de opvang van 600 asielzoekers. Op basis van de aanvraag van het COA werken we verder aan de ontwikkeling van het asielzoekerscentrum.

(Langer) thuis in de wijk.

Door de vergrijzing, krapte op de woningmarkt en complexere zorgvraag wordt de samenwerking binnen het thema wonen, zorg en ouderen verder versterkt. We sluiten aan bij de ambitie van 'Programma Leefbaar Venlo' om passende woonvormen en structurele voorzieningen voor (tijdelijke) doelgroepen te realiseren. Denk aan levensloopbestendige woningen, hofjeswonen en intergenerationeel wonen.

Ook voor andere kwetsbare inwoners, waaronder dak- en thuislozen, blijven we inzetten op passende ondersteuning en structurele huisvesting. We werken aan een samenhangende aanpak waarin opvang, begeleiding en huisvesting met elkaar verbonden zijn. In 2026 bereiden we onder meer een regionale ETHOS-telling (dak- en thuisloosheid) voor om beter inzicht te krijgen in de omvang en samenstelling van de doelgroep. Op basis van deze uitkomsten gaan we gericht in samenspraak met onder andere veiligheid met een passende aanpak aan de slag waar preventie een belangrijke pijler in is.

Het bewaken van de kwalitatieve dienstverlening van de voorzieningen in onze gemeente, waaronder de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang, blijft een prioriteit. We bouwen verder aan een woonladder voor kwetsbare inwoners. Dit doen we door te investeren in passende woonvormen en deze structureel in te bedden in het woon- en/of zorgaanbod.

Jong in Venlo.

Wij zetten ons ervoor in dat jongeren veilig kunnen opgroeien in Venlo. We geven daarbij extra aandacht aan bestaanszekerheid en gerichte ondersteuning voor gezinnen met meervoudige problematiek. Dat begint al in de allereerste fasen van het leven. Daarom ontwikkelen we Kansrijke Start verder. Jongeren ondersteunen we laagdrempelig in de sociale basis en op scholen. Jeugdaccommodaties spelen daarbij een belangrijke rol. Hierover komen we in het najaar bij u terug. We versterken de samenwerking tussen onderwijs en zorg onder het Gelijke Kansenprogramma. Dit gebeurt onder andere via onderwijs-zorgarrangementen en collectieve zorg in onderwijstijd.

De uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd staat centraal. We werken regionaal samen aan de ontwikkeling van een toekomstbestendig jeugdzorglandschap, gekoppeld aan de regiovisie die eind 2026 klaar is. Regionaal werken we ook aan een kwalitatief goed, toegankelijk en betaalbaar jeugdzorglandschap en aan alternatieven voor residentiële jeugdzorg en gesloten jeugdhulp. De veiligheid rondom het gezin vraagt daarbij extra aandacht. Ook sluiten we aan bij preventie met gezag.

De transformatie binnen de jeugdhulp vraagt veel. Vooral het tempo waarin de ambities gerealiseerd moeten worden is een uitdaging. We moeten snel genoeg alternatieven ontwikkelen voor jeugdhulp in verblijf en voor gesloten jeugdzorg. Ook moeten we een passend en dekkend zorglandschap voor ambulante jeugdhulp ontwikkelen.

Programma 2

Leefbaar Venlo.

Dienstverlening.

Als gemeente zijn we de overheid die het dichtst bij mensen staat. Juist daarom zorgen we dat onze dienstverlening goed werkt én vertrouwen geeft. Om die reden zetten we in 2027 verder in op Klantgerichtheid. Door te leren van ervaringen van onze inwoners verbeteren we onze dienstverlening op een integrale manier.

Daarnaast bouwen we verder aan een persoonlijke MijnVenlo-omgeving. Deze geeft inwoners grip op hun zaken. We doen dit altijd met respect voor privacy en de menselijke maat. Tot slot investeren we in houding en gedrag van iedereen in onze organisatie. We zorgen voor duidelijke servicenormen en vergroten de bewustwording over goede dienstverlening. Op basis van het nieuwe Archiefbeleidsplan verbeteren we het beheer van de analoge en digitale archieven, de dienstverlening en de zichtbaarheid van ons gemeentearchief.

Openbare orde en veiligheid.

Het huidige Integraal veiligheidsbeleid (IVB) Aanpakken, loopt van 2023 tot en met 2026. In 2026 herijken we dit beleid. De prioriteiten voor de huidige periode zijn maatschappelijke onrust en overlast, ondermijnende criminaliteit, en cybercrime.

Voor informatie gestuurd werken namen we in 2026 privacy afwegingen in onze werkprocessen op. Ook zijn de privacy risico's in beeld en kunnen we maatregelen nemen om tot een acceptabel niveau te komen. Een applicatie gericht op veiligheidscasuïstiek ondersteunt de werkprocessen. Dit helpt onder andere bij het gericht inzetten van capaciteit.

De overlast in de binnenstad en andere Venlose wijken van met name daklozen, waaronder (ex-) internationale werknemers heeft blijvende aandacht. Preventieve en repressieve maatregelen en aansluiting op zorg en hulpverlening blijven nodig om de problematiek beheersbaar te krijgen en te houden. Voor internationale werknemers sluiten we aan bij de 9-sporen aanpak.

Voor maatschappelijke opvang- of woonlocaties zoeken we een juiste balans tussen preventie en repressie met oog voor impact op de omgeving. We staan voor een integrale aanpak op gebied van leefbaarheid en veiligheid. We zoeken hierbij aansluiting bij zorg en hulpverlening.

We doen mee aan Preventie met Gezag. Hiermee willen we voorkomen en terugdringen dat jongeren in de jeugdcriminaliteit komen. Het is een ingrijpend programma dat de gelijke kansen voor de jeugd in Venlo vergroot en versterkt. Voor de aanpak van jeugdcriminaliteit werken we intensief en integraal samen met interne en externe professionals uit zorg, veiligheid en onderwijs. We werken hierin ook samen met het Gelijke Kansen programma.

Het doel van de Wet Goed Verhuurderschap is het beschermen van huurders, waaronder internationale werknemers, tegen uitbuiting en het voorkomen van ongewenste verhuursituaties. Hier vallen ook internationale werknemers onder. We voeren de vastgestelde verhuurverordening verblijfsruimte arbeidsmigranten gefaseerd in per gebied. Vergunningverlening en handhaving schalen we op in lijn met de fasering. Het doel is dat iedere verhuurder per 21 april 2027 beschikt over een vergunning.

Ons huidige coffeeshop- en drugsbeleid wordt geactualiseerd. We zorgen samen met onze partners uit de veiligheidsketen voor een modern en integraal gedragen drugs (gerelateerd) beleid. Dit helpt ons om opgewassen te zijn tegen de uitdagingen van overlast en criminaliteit.

Wijken als Vastenavondkamp, Venlo Oost-Zuid en Venlo Zuid hebben een intensievere integrale aanpak nodig dan andere wijken. In die wijken zetten we een tandje bij met proactieve, preventieve en repressieve maatregelen. Ook nemen we deel aan overleggen met professionals en bewoners.

De resultaten van de tweejaarlijkse Veiligheidsmonitor geven direct input voor onze werkzaamheden en plannen op gebied van veiligheid en leefbaarheid. Gemeente breed en op wijkniveau. Dit geven we vorm samen met onze veiligheidspartners en collega's van andere domeinen. We hebben aandacht voor sociale veiligheid in de openbare ruimte. We borduren voort op initiatieven en ontwikkelingen die de sociale veiligheid bevorderen.

Op regionaal niveau doen we op het gebied van veiligheid mee aan verschillende samenwerkingsverbanden. Hier leveren we afhankelijk van het onderwerp, inzet en/of advies.

Gezien het huidige geopolitieke klimaat anticiperen we steeds meer op militaire dreiging en het vergroten van onze (maatschappelijke) weerbaarheid.

De gemeente staat voor de opgave om inwoners, ondernemers en partners structureel en vroegtijdig te betrekken bij beleid, uitvoering en evaluatie. De afgelopen jaren is de vraag naar transparantie, invloed en samenwerking toegenomen. Dit vraagt om een meer samenhangende en professionele benadering van overheids- en burgerparticipatie binnen de gehele organisatie. Participatie gaat over de mate waarin inwoners betrokken worden bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van beleid, plannen en projecten (burgerparticipatie) en over de ondersteuning van initiatieven vanuit de samenleving zelf (overheidsparticipatie). De procesaanpak ten aanzien van wijk- en dorpsontwikkelingsplannen draagt hier ook aan bij. Komende periode zetten we in op drie pijlers: het professionaliseren van participatie, versterken van de organisatie en de start van een participatieteam.

Wonen.

De Wet Versterking Regie Volkshuisvesting wordt naar verwachting per 1 juli 2026 vastgesteld. Dit biedt meer ruimte om de woningbouwopgave op regionaal niveau te bezien. De landelijke bouwopgave ligt inmiddels ruim boven de 900.000 woningen. Hierdoor neemt de noodzaak voor een integrale en regionale aanpak verder toe. De herijking van de Woondeal Limburg 2025-2030 speelt daarin een belangrijke rol. Hierbij betrekken we de recente demografische cijfers over binnen- en buitenlandse migratie. We pakken meer regie op de realisatie van de woningbouwopgave. Dit gebeurt door aan de voorkant heldere uitgangspunten te formuleren. Deze dienen als leidraad voor scherpere en doelgerichtere gesprekken met woningcorporaties en ontwikkelaars. Meer integrale sturing op alle doelgroepen en randvoorwaarden helpt ons om tot een gedegen programmering te komen. Dit wordt door vertaald in het wettelijk verplicht Volkshuisvestingsprogramma.

Met behulp van actief grondbeleid kunnen we kansen benutten en knelpunten oplossen om de ruimtelijke kwaliteit van de stad te verbeteren, het economische vestigingsklimaat te versterken en de huisvestingsopgave voor diverse (tijdelijke) doelgroepen een impuls te geven. We onderzoeken ook of we financiële bijdragen kunnen vragen voor een fonds voor de verbetering van de fysieke leefomgeving. Hierbij laten we de markt meebetalen aan de ambities en opgaven.

Gemeenten moeten zorgen voor passende woonruimte voor statushouders en Oekraïense ontheemden. Elk half jaar bepaalt de Rijksoverheid hoeveel statushouders een gemeente moet huisvesten. De richtlijn Tijdelijke Bescherming voor Oekraïense ontheemden wordt met een jaar verlengd geldt tot 4 maart 2028. De opgave voor 2027 pakken we daarbinnen passend op.

Omgeving.

We voeren de Omgevingsvisie Venlo 2040 uit met verschillende instrumenten. Dat zijn beleidsinstrumenten uit de Omgevingswet zelf (omgevingsprogramma's, omgevingsplan en omgevingsvergunningen) en thematische en/of gebiedsgerichte uitwerkingen met de nadruk op de tien majeure gebiedsgerichte opgaven. De omgevingsprogramma's 'Bedrijventerreinen', 'Perspectief Glastuinbouwsector', 'Volkshuisvestingsprogramma' en 'Stedelijke Verdichtingsprincipes' werken we als eerste uit. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 hebben we een Omgevingsplan dat bestaat uit een tijdelijk deel en een nieuw deel. Tot eind 2031 hebben we de tijd om de inhoud van het tijdelijke deel van het Omgevingsplan (de regels uit de voormalige bestemmingsplannen) om te zetten naar regels in het nieuwe deel. In 2027 leggen we de eerste wijziging het Omgevingsplan (voor de dorpskernen Arcen, Velden, Lomm en Belfeld) voor aan de raad.

De majeure opgave 'integrale wijkaanpak voor Vastenavondkamp' gaat een nieuwe fase in. Het samenwerkingsconvenant is ondertekent door de woningcorporaties, onderwijskoepels, kinderopvang, welzijns- en jongerenwerk, politie en provincie. Hiermee is een brede wijkalliantie gecreëerd om Vastenavondkamp te transformeren tot een veerkrachtige wijk. De partners werken vanuit meerdere programmalijnen (zoals Preventie met Gezag, Gelijke Kansen en IZA) aan een effectieve wijkgerichte aanpak. Vastenavondkamp is één van de 8 belangrijkste wijken binnen de gebiedsgerichte aanpak. We geven een stevige impuls aan de woningbouwopgave en -differentiatie. Dit doen we samen met de woningcorporaties in de herstructurering van het gebied Geresstraat en omstreken.

De majeure opgave ‘Van station tot station’ krijgt samen met de majeure opgave Middengebied vorm en inhoud in Limburg Centraal. Hiervoor werken we samen met de 5 andere grote steden en de provincie Limburg. De verdichting van de stationsomgeving levert een bijdrage aan de woningbouw- én de economische opgave van stad en regio. We ontwikkelen nieuwe stedelijke woonmilieus aan beide zijden van de Maas, versterken de stationsomgevingen Venlo Centraal en Blerick, verbinden via een oeververbinding de stad met de Brightlands Campus en via een passerelle over het spoor de stad met de innovatieve werk- en studielandschappen van het middengebied.

De majeure opgave ‘Keulse Barrière’ heeft een strategische en centrale ligging in de stedelijke structuur. Het biedt ruimte voor (hoog)stedelijke programma’s binnen een natuurlijke en landschappelijke context. We zetten in op een veerkrachtige woonwijk Venlo Oost-Zuid, het versterken van de economische functie, hergebruik en herbestemming van oude kloostercomplexen, nieuwe vormen van wonen in de vorm van moderne landgoederen, een (top)sport en leisure zone met stedelijke voorzieningen op het gebied van P&R en evenementen en een stevige ecologische stadsparkzone.

Met de majeure opgave ‘Maasopgaven’ blijven we inwoners en bedrijven beschermen tegen hoogwater. Samen met het Waterschap prioriteren we de Trajectaanpak Maas 2050 binnen het landelijk Hoogwaterbeschermingsprogramma. We volgen de ontwikkelingen op rijksniveau. Denk aan het aanscherpen van de Beleidslijn grote rivieren, de herijking van de normen voor hoogwaterveiligheid en de onderzoeken in kader van (Ruimte voor de Rivier 2.0). Zo kunnen we tijdig inspelen op de gevolgen hiervan voor onze gemeente. De wateropgave raakt ons op meer fronten dan alleen waterveiligheidsrisico’s en -overlast. Ook droogte en de beschikbaarheid van schoon en voldoende (drink)water zijn een risico. Hiervoor zijn aanpassingen in de inrichting van de openbare ruimte (vergroening/ontstening) en het rioolstelsel nodig.

De kwaliteit en functionaliteit van de openbare ruimte is de basis voor een leefbare, groene en toekomstbestendige stad. De technische staat en veroudering van bijvoorbeeld riolering en wegenverhardingen en meer druk op groen en water vragen om gerichte keuzes. Binnen Venlo maken we daarbij steeds meer de beweging naar Ontwikkeld Beheer. Door integraal te kijken naar beheer, vervangingsopgaven en gebiedsambities kunnen we publieke middelen slimmer inzetten, hinder beperken en meer maatschappelijke waarde creëren. Zo werken we aan de ambities uit de Omgevingsvisie op het gebied van biodiversiteit, klimaatbestendigheid, energietransitie, mobiliteit en gezondheid. Dit gebeurt met een heldere programmering en intensieve samenwerking met partners zoals het waterschap, nutsbedrijven, bewoners(collectieven) en ontwikkelende partijen.

We voeren het Grondstoffenplan 2030 uit. Dit stuurt ons naar een duurzame en circulaire benadering van (huishoudelijke) reststromen. Dit betekent dat we afval allereerst proberen te voorkomen en vrijkomende afvalstromen optimaal scheiden en verwerken. Zodat rechtstreeks hergebruik of hergebruik als grondstof maximaal benut kan worden. Ook voor onze inwoners ligt er een rol. Daarom stimuleren we gedragsverandering bij inwoners met gerichte communicatie en participatie. Uitgangspunten hiervoor zijn: kennis vergroten, gemak vergroten en weerstand verkleinen. De huis-aan-huis inzameling staat inmiddels. De volgende stap is een toekomstbestendige structuur van afval-inleverpunten in wijken, bij winkel(concentratie)s, en op stadsdeelniveau.

Bereikbaarheid.

Het Rijk rolde het Strategisch Plan Verkeersveiligheid uit. Doel is om oplopende ongevals cijfers een halt toe te roepen. Het Rijk stuurt op een risico gestuurde aanpak. Dat betekent investeren daar waar de risico's het grootste zijn. Ook in Venlo willen we de verkeersveiligheid op deze manier vergroten. De output van de risicoanalyse en de input van de betrokken partners en inwoners leveren projecten en maatregelen op voor de verbetering van de verkeersveiligheid.

Begin 2025 is het Mobiliteitsplan Venlo vastgesteld. Daarin staat welke ingrepen nodig zijn om het mobiliteitssysteem toekomstbestendig te maken. Het Mobiliteitsplan wordt vertaald in een jaarlijkse uitvoeringscyclus. We werken in 2027 verder aan de centrum-bereikbaarheid, de uitrol van 30 kilometerzones en het versterken van de positie van fiets en loopvoorzieningen..

Met het parkeerbeleid en de Parkeerregulering willen we de groeiende druk op het mobiliteitssysteem en de leefbaarheid in onze dorpen en wijken in goede banen leiden. In 2027 gaan we aan de slag met mobiliteitshubs in Venlo, onder andere bij het station.

Programma 3

Grenzeloos Venlo.

Regionale samenwerking.

Door regionaal samen te werken kunnen we meer massa maken en meer invloed uitoefenen bij partijen zoals de Provincie Limburg, het Rijk en Europa. Het afgelopen jaar hebben de acht aangesloten gemeenten zich laten adviseren over de best passende samenwerkingsvorm. Daaruit ontstond het traject voor de oprichting van een openbaar lichaam vanaf 2026. Inmiddels is dit gebeurd. Ook is de regionale strategische visie geactualiseerd. Deze is in het voorjaar van 2026 door de gemeenteraden vastgesteld. Dit is van belang voor de doorontwikkeling van de regionale programmering en voor de invulling van complexe opgaven. Dat is ook belangrijk omdat we willen aanhaken op het Nationaal Programma Vitale Regio's.

Naast de samenwerking op de schaal van Noord-Limburg zien we dat er steeds meer samenwerking is op de schaal van Noord- en Midden-Limburg. Bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid (veiligheidsregio), milieutaken (de omgevingsdienst), werk (arbeidsmarktregio), klimaatadaptatie (Waterpanel Noord) en cultuur (Cultuurregio).

Regionale strategische visie en uitvoeringsprogramma.

De regionale strategische visie is de lange termijn ambitie voor de regio Noord-Limburg. Voor de uitvoering is een uitvoeringsprogramma (2024-2027) vastgesteld. Het bestaat uit zeven programma's. De uitvoering van dit programma hangt mede af van de middelen die regiogemeenten beschikbaar stellen voor onze regionale ambities en de bijdragen die onze collega overheden en partners aan onze doelstellingen leveren.

Regiodeals.

De Regio Noord-Limburg legt samen met de Provincie Limburg verantwoording af aan het Rijk over de middelen die in de Regio Deal I- besteed zijn. Regiodeal II is gestart in 2025. Dit loopt nog door tot en met 2028. De regio daarvoor nog een aantal initiatieven te kunnen ondersteunen. Het accent binnen deze Regiodeal ligt vooral op de transitie naar een circulaire voedselproductie, het aantrekken en behouden van talent, het versterken van de gemeenschappen en het tegengaan van ondermijning. Daarvoor stelde het Rijk € 10 miljoen beschikbaar. Ook de (gemeenten in de) Regio Noord-Limburg en de Provincie Limburg dragen samen € 10 miljoen bij.

Public affairs.

In deze programmaliijn richten we ons op belangenbehartiging als instrument om de ambities en opgaven van Venlo te verwezenlijken. Dit doen we bij de Rijksoverheid, de provincie, in Europa en in Nordrhein-Westfalen op ambtelijk en politiek niveau en op diverse manieren. Hiermee willen we onder meer bereiken: beïnvloeding van wet- en regelgeving, fondsenwerving en positieve beeldvorming over Venlo. Dit ondersteunt de opgaven uit alle andere programma's.

Public affairs en lobby.

We lobbyen verder op de thema's in de Venlose lobbyagenda. We richten ons met name op de schaa sprong die Venlo wil maken en de deelthema's die daarbinnen vallen. Denk aan wonen, economie, kennisinfrastructuur en energie. In het verlengde daarvan blijven we samenwerken met de Metropool Regio Eindhoven (op thema's economie en talent, wonen en mobiliteit), Weert en andere relevante partners. Ook acteren we op actuele belangrijke thema's die Venlo zoals arbeidsmigratie. We werken ook verder met mede-overheden

aan invulling van het Nationaal Plan Vitale Regio's. We investeren opnieuw in de interne organisatie van lobby, bouwen aan lokale samenwerkingsverbanden om lobbyresultaten te bevorderen en blijven kennis en vaardigheden trainen. Verder willen we zichtbaarder zijn en onze rol intensiveren. Dit doen we bestuurlijk en ambtelijk en in diverse landelijke en Europese netwerken.

Citybranding.

Het nieuwe merk is eind 2025 gelanceerd. De gemeentelijke organisatie en de stad Venlo hanteren éénzelfde merk. We zijn gestart met de implementatie van de citybranding met een visie op de organisatiestructuur, financiering en opdracht voor citymarketingactiviteiten. De stichting Brand Management (werknaam Merkhuis Venlo) is opgericht. Deze gaat in 2026 aan de slag met de strategische opgave op het gebied van Citymarketing. De focus ligt in 2027 op merkbeheer en merkontwikkeling, uitvoeringsprogramma's merk- en marketingstrategie, strategische netwerken, monitoring en rapportage over effect van profilering, branding en citymarketing. Ook zijn we gestart met de vervanging van ons oude gemeentelijke beeldmerk naar het nieuwe beeldmerk. Deze transitie ronden we af in 2028.

Derde geldstromen.

De professionalisering van Lobby en Derde Geldstromen, hangen nauw samen. Hierdoor kunnen we steeds beter beleidsbeïnvloeding omzetten naar financiële bijdragen. Daar gaan we in 2027 mee door. Voor Venlo is belangrijk om de uitwerking te monitoren van Europees, nationaal en provinciaal beleid en subsidiekansen die daaruit voortkomen. Ook in 2027 kijken we naar kansen om vervolgens als het past, erop in te schrijven.

Grensoverschrijdende samenwerking.

Deze programmalijn gaat over het onderhouden en benutten van de grensoverschrijdende relaties met andere overheden en strategische partners. Hiermee willen we de doelstellingen van de overige programma's via gestructureerde inzet uitvoeren en goed nabuurschap te tonen. Verder willen we met deze programmalijn kansen en uitdagingen van de grensligging van Venlo onder de aandacht brengen bij relevante stakeholders.

Grensoverschrijdend netwerk.

We investeren in ons netwerk over de grens en in de VNG en BZK en andere relevante ministeries. Dit doen we om de positie van gemeente aan de grens te duiden. We doen actief mee aan de VNG-grensgemeenten Commissie. Ook onderhouden we contacten met (buur)gemeenten in de euregio en de Euregio Rijn Maas Noord op bestuurlijk, ambtelijk en politiek vlak. We doen als grensgemeente bestuurlijk mee aan de VNG Commissie Internationaal.

Programma 4

Welvarend Venlo.

Kennisinfrastructuur en arbeidsmarkt.

Venlo Kennis- en studentenstad.

Binnen de majeure opgave Brightlands Campus/Campus Zuid willen we de samenwerking tussen het bedrijfsleven en de kennisinfrastructuur verder versterken. Het gaat daarbij om groei van bedrijvigheid en onderwijs (UM en HAS), toevoeging van studentenhuysvesting, verbetering van de bereikbaarheid en het toevoegen van voorzieningen die het gebied aantrekkelijk maken. Randvoorwaarden voor succes zijn een goede verbinding tussen de Brightlands Campus, Station Venlo en het Middengebied en het uitbouwen van Venlo Studentenstad. Ook willen we de samenwerking met en tussen MBO, HBO en WO verder versterken. De middelen voor Venlo Kennisstad zijn besteed. Om Venlo Kennisstad en daarmee de kenniseconomie en het kennisniveau te blijven versterken willen we een vervolg geven aan deze stimuleringsregeling.

Werken in Venlo.

Het integraal beleidskader Werken in Venlo en de daarmee samenhangende uitvoeringsagenda maken we concreet. We stemmen af met de raadsprogramma's Welvarend Venlo en Gezond en actief Venlo in verbinding met de Regionale arbeidsmarktregio. Deze regionale samenwerking krijgt steeds meer vorm, zowel inhoudelijk met een uitvoeringsprogramma als qua governance die in 2026 tot stand is gekomen. Daarbij is aandacht voor de samenwerking met Midden-Limburg.

Economie.

Brightlands Campus Greenport Venlo.

De stijgende bezettingsgraad van de gebouwen laat zien dat de campus zich verder ontwikkelt als aantrekkelijke locatie voor onderwijs, onderzoek en ondernemerschap. Om de groei op het gebied van huisvesting en voorzieningen duurzaam te faciliteren verkent de BV Campus Vastgoed Greenport Venlo een strategisch partnerschap met een vastgoedpartner. De BV Brightlands Campus is actief op zoek naar een derde aandeelhouder. Hiermee wil ze samenwerking versterken binnen de Triple Helix, de maatschappelijke en economische impact vergroten en de verbinding verder optimaliseren van de tussen onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven.

Triple Helix.

We anticiperen al een aantal jaren in Crossroads Limburg en de Economic Development Board. Nu gaan we samen met onze partners inzetten op de doorontwikkeling van de overlegstructuur in het kader van de regionale en provinciale economische samenwerking. We willen in 2028 één krachtige ondernemers gedreven overlegstructuur voor Limburg. Dit is een samenwerking tussen onderwijs, overheid, ondernemers en kennisinstellingen met als doel het economisch vestigingsklimaat te versterken, gericht op coördinatie van agenda, uitvoering, positionering en lobby. Het gaat daarbij om een Limburg brede aanpak met aandacht en ruimte voor regionale uitvoering.

Ontwikkelagenda Economische Visie 2024-2030.

De Ontwikkelagenda Economische Visie 2024-2030 is een actiegericht programma voor economische structuurversterking met cofinanciering van projecten. Het vormt de basis voor bestaande en nieuwe projecten met partners. Zo voeren we samen de economische koers uit (Van volume naar waarde). In 2027 geven we in het kader van Limburg Centraal prioriteit aan de ontwikkeling van een innovation hub in de stationsomgeving van Venlo. Daarnaast brengen we de vestigings- en uitbreidingsvoorwaarden en kansen in kaart van Brainport-gerelateerde bedrijven die qua aard en omvang passen bij de Economisch Visie. Dit doen we in afstemming met de Metropool Regio Eindhoven (MRE).

Werklocaties.

Het Omgevingsprogramma Bedrijventerreinen wordt opgesteld. Dit gaat over de voorbereiding van een bedrijventerrein van 40 hectare voor het lokale en regionale MKB. Het gaat ook over de herstructurering van bedrijventerreinen, met name Keulse Barrière, en het realiseren van schuifruimte voor bedrijven die op hun huidige locatie een barrière vormen voor majeure gebiedsontwikkelingen.

Vrijtijdseconomie.

Samen met de sector blijven we de Uitvoeringsagenda Vrijtijdseconomie Venlo 2025-2028 uitvoeren. We zoeken de verbinding met het Actieprogramma Vrijtijdseconomie Noord-Limburg. We stemmen af met de regionale branding en onze citybranding.

Structuurversterkende projecten.

Wij dragen in 2027 bij aan alle majeure opgaven. De focus ligt op de Brightlands Campus (inclusief Campus Zuid), Industriehaven en Venlo Noord. Voor wat betreft Venlo-Noord is de centrale opgave het verbeteren van de leefbaarheid en de fysieke en economische infrastructuur. Opgaven zijn onder meer inzetten op een stedelijk woonmilieu, verdichten, klimaat-adaptieve en beweegvriendelijke openbare ruimte, waterrecreatie in de Oce Weerd en doorontwikkeling van de kenniseconomie. De plekken waar deze opgaves een plek krijgen zijn: Masterplan Canon, Slingertracé, ontwikkelvelden aan het Maasfront, herontwikkeling Rembrandtstraat, Hart van de wijk.

Mobiliteit.

Trendsportal.

We gaan ook in 2027 door met de regionale samenwerking in Trendsportal. De afgelopen jaren zijn de regionale projecten gefinancierd via de Regionale Investeringsagenda. De regionale samenwerking zorgt voor efficiënte inzet van gemeentelijke middelen en is nodig voor co-financiering van de Provincie en het Ministerie. In 2025 spraken we af dat de deelnemende gemeenten hun co-financiering voor het regionale mobiliteitsprogramma meerjarig opnemen in hun begroting.

Majeure strategische infrastructuuropgaven:

Industriehaven en emplacement Venlo.

We blijven focussen op het verder ontwikkelen van de industriehaven en het emplacementproject. Voor de Noordoever van de Industriehaven voeren we een Milieueffectrapportage (MER) uit. De verplaatsing van de kwetsbare recreatieve watervoorzieningen is onderdeel van de majeure opgave Venlo-Noord. Voor de verplaatsing van de recreatieve gemotoriseerde watergebruikers loopt een apart locatieonderzoek.

Voor de Zuidoever worden de herstructureringsopgaven concreet. Daarnaast krijgt de vernieuwde Blue Ports Limburg samenwerking verder vorm.

In 2027 hebben we voldoende inzicht om het gesprek aan te gaan met het Rijk over het indikken en overnemen van een deel van het emplacement. Dat inzicht krijgen we op basis van twee dingen: een studie over het verplaatsen van een aantal voorzieningen naar de private railterminals en een capaciteitsanalyse van het huidige gebruik van het emplacement.

Waterstofnetwerk Limburg.

In 2027 geeft een studie door Hynetwork (Gasunie) inzicht in de haalbaarheid en kosten voor een regionale aansluiting op de waterstofbuisleiding van het Waterstofnetwerk Limburg na 2032. Deze studie wordt uitgevoerd in opdracht van de gemeenten Venlo, Horst aan de Maas en Peel en Maas.

Programma 5

Centrumstad Venlo.

Algemeen.

Met het programma Centrumstad Venlo werken we aan Venlo als bestuurlijk, cultureel en economisch kloppend hart van de regio. Kenmerkend voor het programma Venlo Centrumstad zijn het meerjarige karakter én de complexiteit en dynamiek van de opgaven. Met name in de gebiedsontwikkelingen komen ambities en doelstellingen van de andere programma's samen. Denk hierbij aan wonen, erfgoed, cultuur, openbare ruimte, mobiliteit, onderwijs en economie. De komende jaren gaan we verder op de ingezette lijn. We bouwen verder binnen onze gebiedsontwikkelingen en (bouw)projecten, zoals het Veilingterrein, Kazernekwartier, Maaswaard en het Stadhuis.

De basis sterk houden.

In de binnenstad blijven we investeren in een aantrekkelijk verblijfsklimaat. We werken aan de herpositionering en hergebruik van vastgoed en aan het vergroenen van de openbare ruimte. Dit doen we op basis van de eerder vastgestelde kaders, plannen en nadere uitwerkingen daarvan. We investeren in culturele voorzieningen. Vanuit de majeure opgave 'van station naar station' versterken we de binnenstad verder met retail, horeca en cultuur. Dit doen we voor de huidige en nieuwe inwoners. Daarbij willen we de aantrekkingskracht op de bezoekers uit de (Eu)regio verder versterken.

De centra van Blerick en Tegelen krijgen steeds meer vorm met de herinrichting van verschillende delen van de openbare ruimte. Er is veel aandacht voor groen. De herinrichting van In den Beeten in Tegelen volgt later. Deze is afhankelijk van grote projecten in de omgeving.

In de drie centrumgebieden werken we samen met onze partners. Investeringsdoen we in gezamenlijkheid en in onderling overleg. Een aangenaam verblijfsgebied is hierbij het uitgangspunt waarbij de centra interessant zijn voor partijen die zich hier willen vestigen en willen investeren.

Op basis van het Integraal Kwaliteitskader Binnenstad Venlo (IKBV) pakken we verschillende ontwikkelingen in de binnenstad verder op. Bijvoorbeeld het vergroenen van straten, pleinen en binnenplaatsen, het inpassen van maatregelen voor de fiets, aanpak van panden die kwalitatief onvoldoende zijn, vooral als het waardevol erfgoed betreft. Ook projecten zoals ‘wonen boven winkels’ en het ‘duurzame lichtsnoer’ dragen hieraan bij. Verder geven we onder andere de Gasthuisstraat, Vleesstraat en Lomstraat, een noodzakelijke kwaliteitsimpuls. Het Flujasplein wordt herontwikkeld. Dit doen we in combinatie met de nieuwbouwplannen voor de Stadsbibliotheek en mogelijk het Filmtheater.

We gaan door met de uitvoering van het meerjarenprogramma Urban Culture & Sports. Hierbij hebben we specifiek aandacht voor huisvesting van het Skatepark. In 2027 werken we het beleid voor ‘makers’ verder uit en gaan we het cultuurbeleid evalueren.

Vanaf 2027 geldt in de Bibliotheekwet een zorgplicht. Hiervoor heeft het Rijk middelen ter beschikking gesteld. De wet houdt onder andere in dat elke inwoner binnen redelijke afstand toegang moet hebben tot een volwaardige bibliotheek. Gemeenten zijn verplicht om per 2028 een meerjarenplan voor de bibliotheek vast te stellen. Dat werken we in 2027 samen met de bibliotheek uit.

Er komt een nieuwe wet voor streekomroepen in plaats van de lokale omroepen. Enkele omroepen in Noord-Limburg werken samen aan een plan voor streekomroep. De mediawetswijziging heeft gevolgen voor Omroep Venlo en voor de gemeente. We bereiden ons voor op de invoering van de nieuwe mediawet. Wij verwachten dat Omroep Venlo tot de invoering van de nieuwe mediawet ondersteuning nodig heeft vanuit de gemeente.

Voor de totale culturele infrastructuur geldt dat de landelijke ontwikkelingen van invloed zijn. Dit zorgt bij gesubsidieerde partners voor uitdagingen binnen de exploitatie. O.a. de Wet op de schijnzelfstandigheid voor ZZP'ers (DBA) heeft grote gevolgen voor enkele culturele organisaties, maar ook voor evenementenorganisatoren. In de sector popmuziek en kunst- en cultuureducatie werden veel zelfstandigen ingezet die onder deze wet vallen. Voor de uitvoering van het actieprogramma amateurkunst wordt het onderwerp huisvesting verder ter hand genomen.

We zijn gestart met het noodzakelijk instandhoudingsonderhoud en verduurzaming van ons Stadhuis. Parallel hieraan gaan wij vanuit de tekortkomingen in gebruik en functionaliteit van het Stadhuis een haalbaarheidsonderzoek uitvoeren. Wij zullen u hier intensief bij betrekken en voor de voorbereiding en uitvoering daarvan zullen wij u nadere voorstellen doen.

Verbreden en robuust maken.

Samen met onze partners investeren we in robuuste en aantrekkelijke verbindingen tussen binnenstad, het Kazernekwartier, het Middengebied, de Brightlands Campus Greenport Venlo en andere (potentieel) dynamische clusters. Het Middengebied ligt centraal, vlakbij het intercitystation Venlo. Dit biedt grote kansen voor een herontwikkeling en betere positionering. We kijken naar de verbindingen in en met het Middengebied: van noord naar zuid en van west naar oost (Maas tot het Jaomerdal). Voor dit Middengebied stellen we een gebiedsvisie op. We willen een integraal ontwikkelperspectief, waarin de verschillende deelgebieden in een robuuste (groen-blauwe) structuur met elkaar worden verbonden.

Onderzoeken naar de gebiedsontwikkeling Veilingterrein brengen de impact op de omliggende infrastructuur in beeld, waaronder de Tegelseweg / Hagerhofweg. We monitoren ook de verkeersstromen. Als er maatregelen nodig zijn, neemt de gemeente haar verantwoordelijkheid.

De Veiligheidsregio wordt gehuisvest op het voormalige Veilingterrein. De bouwontwikkeling start naar verwachting in 2027.

Fase 1 van het Kazernekwartier vordert gestaag. De bouw van de eerste woningen startte in 2025. De druk op de woningmarkt blijft groot. Fase 2 van het Kazernekwartier levert een belangrijke bijdrage aan de versnelling van het stedelijk wonen.

We werken aan de majeure opgave ‘stationsomgeving Tegelen’ in combinatie met industrieterrein Windhond. We kunnen dit transformeren naar een gemengd stedelijk gebied. Dit staat ook in de Omgevingsvisie.

Verdiepen en onderscheiden.

In 2025 is een convenant ondertekend over de doorontwikkeling van Kloosterdorp Steyl. Hier werken we de komende jaren samen met onze partners aan, waaronder BOEi.

Evenementen worden in Venlo overwegend georganiseerd door vrijwilligers(organisaties). Het organiseren vraagt steeds meer tijd en specifieke kennis. De fysieke ruimte om evenementen te organiseren wordt steeds schaarser. Het centrum van Venlo heeft zijn grens bereikt. In de locatieprofielen zijn voorwaarden opgenomen. Die gaan onder andere over de hoeveelheid evenementen per locatie, geluidsnormen en over de op- en afbouwperiode van de evenementen.

Eén van de speerpunten van ons evenementenbeleid en de Citybranding van Venlo is aansluiting en ondersteuning in marketing en promotie met én door evenementen. In 2027 zetten we bestaande evenementen in voor de promotie van Venlo.

Programma 6

Circulaire en duurzame hoofdstad.

Algemeen - van beleid naar uitvoering.

Vanuit de programmalijnen Energietransitie, Klimaatadaptatie en Circulariteit werken we aan een toekomstbestendige stad. Tegelijkertijd staat de gemeente voor een schaa sprong: met een grote opgave op het gebied van woningbouw, economie en mobiliteit. Deze groei brengt nieuwe duurzaamheidsopgaven met zich mee. Meer inwoners, woningen en bedrijvigheid vergroten de vraag naar energie. Dat vraagt ook om versterking van de energie-infrastructuur. Meer verstedelijking vergroot ook de druk op de leefomgeving. Hierdoor wordt het steeds belangrijker om hittestress, wateroverlast en droogte klimaatbestendig aan te pakken. De groei van bouw- en economische activiteiten en stijgende bouwkosten maken dat we grondstoffen en materialen efficiënter en circulair moeten gebruiken.

Energietransitie - een toekomstbestendig energiesysteem.

Een van de meest urgente vraagstukken is netcongestie. Het elektriciteitsnet heeft beperkte transportcapaciteit. Dit heeft directe gevolgen voor woningbouw, gebiedsontwikkeling, vestiging en uitbreiding van bedrijven, maatschappelijke voorzieningen en mobiliteit. Zonder actieve sturing en prioritering kan netcapaciteit de feitelijke ontwikkelvolgorde van de stad bepalen. Daarom is integrale programmering nodig: woningbouw en economie moeten we afstemmen op energie infrastructuur. Dit vraagt om netbewust ontwikkelen, tijdige ruimte reserveren voor stations, kabeltracés, transformatoren en warmte-infrastructuur, en inzetten op energie hubs, slimme opslag en vraagsturing. Energieplanologie wordt daarmee een vast onderdeel van grondbeleid, omgevingsplannen en grote projecten.

De samenwerking met netbeheerder Enexis en het bedrijfsleven krijgt daarbij een structureel karakter. Gezamenlijke capaciteitsprognoses, koppeling met woningbouw en gebiedsontwikkelingen zijn nodig om congestie te beheersen en onze majeure ontwikkelingen strategisch te faseren. Tegelijkertijd werken we aan verduurzaming van bedrijventerreinen.

Binnen de Regionale Energie Strategie (RES) verschuift de focus steeds meer naar het balanceren van het energiesysteem en het aanpakken van netcongestie. Het energiesysteem overstijgt de gemeentegrenzen. Daarom zijn gezamenlijke planvorming en lobby van belang. Een evenwichtige verdeling van investeringen binnen onze regio en provincie is nodig om stedelijke ontwikkeling en aansluiting op de Brainportregio te ondersteunen. Daarnaast blijft de RES zich richten op maatregelen en regelingen op het gebied van isolatie en energiebesparing. We zijn gestart met de evaluatie van de centrumregeling, met name ten aanzien van de governance van de regionale samenwerking.

De warmtetransitie vraagt om een versterkte gemeentelijke regierol. Met de oprichting van Warmtebedrijf Hagerhof BV is een belangrijke stap gezet. In 2026 nemen we een definitief investeringsbesluit over de uitrol van het warmtenet. Collectieve warmte is niet alleen een klimaatmaatregel, maar ook een instrument om piekbelasting op het elektriciteitsnet te beperken en gebiedsontwikkeling te versnellen.

Verder blijven we particuliere woningbezitters ondersteunen met subsidies en ontzorgingsprogramma's. Deze zijn gericht op het verduurzamen van woningen en het tegengaan van energiearmoede. Zo zorgen we ervoor dat iedereen, ongeacht de financiële positie, kan meedoen aan de energietransitie. Ook de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed blijft een belangrijke prioriteit. We nemen de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek mee om de uitvoering te versnellen, bijvoorbeeld door betere samenwerking met gebruikers en een andere financiële verrekeningswijze. Een nieuw monitoringssysteem brengt ons gemeentelijk energieverbruik nauwkeuriger in kaart. Zo kunnen we gerichte besparingsmaatregelen nemen. Geopolitieke ontwikkelingen kunnen de beschikbaarheid en betaalbaarheid van

energie beïnvloeden. Net als tijdens de energiecrisis in 2021 moeten we flexibel kunnen inspelen op veranderingen. Zo kunnen we onze inwoners, verenigingen en bedrijven waar nodig blijven ondersteunen.

Klimaatadaptatie - een klimaatbestendige stad.

Door klimaatverandering nemen risico's zoals hitte, wateroverlast, droogte en druk op de waterbeschikbaarheid toe. Tegelijk staan biodiversiteit, waterkwaliteit en de ondergrond onder druk. Ook groeit de ruimtevrage door woningbouw, economie en de energietransitie. Dit vraagt om een integrale aanpak van klimaatadaptatie, in het stedelijk gebied en in het buitengebied.

Het watersysteem staat steeds meer onder druk door klimaatverandering en verstedelijking. Schoon en voldoende drinkwater is niet langer vanzelfsprekend. Nieuwe ontwikkelingen vragen om een robuust systeem dat water vasthoudt, bergt en vertraagd afvoert en bijdraagt aan waterkwaliteit en beschikbaarheid op de lange termijn. We zoeken daarom regionale (eu) samenwerkingsverbanden voor de wateropgave en (grens) overschrijdende samenwerking op gebied van natuur en landschap.

Bij ruimtelijke opgaven zijn klimaatadaptieve en natuurinclusieve maatregelen het uitgangspunt. Denk aan het ontvlechten van riolsystemen, drinkwaterbesparing en ruimte voor groenblauwe structuren. De openbare ruimte speelt hierin een belangrijke rol en ondersteunt meerdere transitie tegelijk, waaronder energie, mobiliteit en klimaatadaptatie. De komende jaren staat Venlo bovendien voor een grote vervangingsopgave in de openbare ruimte. Door deze momenten te benutten voor integrale, wijkgerichte investeringen kunnen we verschillende opgaven tegelijk aanpakken.

Een risicogestuurde en datagedreven aanpak is de basis. Met klimaatstresstesten en dashboards voor water, groen en klimaat kunnen we risico's beter prioriteren en investeringen strategischer plannen. Dit vergroot de financiële voorspelbaarheid en helpt om middelen doelgericht in te zetten. Klimaatadaptatie vraagt om een samenhangende aanpak van hittestress, droogte, wateroverlast en biodiversiteit. Initiatieven zoals de tegeltaxi, het NK Tegelwippen, het vergroenen van schoolpleinen, het afkoppelen van regenwater en buurtgerichte vergroeningsacties zetten we voort.

Circulariteit.

Vanuit de uitvoeringsagenda Nieuw Gebruik werken we langs drie samenhangende pijlers: de gebouwde omgeving, de gemeentelijke organisatie en bewustwording bij inwoners en bedrijven. Circulariteit raakt meerdere domeinen, zoals economie, bouw, afval, grondstoffen en gedrag. Het wordt steeds concreter verankerd in projecten, processen en keuzes.

De gemeente groeit, met meer inwoners, woningen en economische activiteiten. Daardoor wordt ook de vraag naar grondstoffen en materialen groter en groeit de hoeveelheid afval. Tegelijkertijd wordt de beschikbaarheid en betaalbaarheid van grondstoffen steeds meer een knelpunt voor economie en bedrijven, mede door de geopolitieke ontwikkelingen. De overgang naar een circulaire economie vraagt om efficiënter gebruik van materialen, om ruimte voor nieuwe circulaire bedrijvigheid en om bewuste afwegingen bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen en wijken.

In de gebouwde omgeving wordt het toepassen van herbruikbare en circulaire materialen steeds meer de norm. In gebiedsontwikkeling sturen we op toekomstbestendige ontwerpen die demontabel en aanpasbaar zijn. Zo blijven materiaalstromen beter behouden en zijn we minder afhankelijk van primaire grondstoffen. Binnen de gemeentelijke organisatie passen we circulaire principes toe in aanbestedingen, vastgoed, en het beheer van de openbare ruimte. Door circulair in te kopen en eisen te stellen aan materiaalgebruik en hergebruik, benutten we onze rol als opdrachtgever.

Bewustwording en gedragsverandering bij inwoners, ondernemers en de eigen organisatie zijn essentieel voor het slagen van de transitie. Via onze zorgplicht voor huishoudelijk afval kunnen we circulair gedrag beïnvloeden. We stimuleren hergebruik, reparatie, afvalpreventie en delen, en ondersteunen initiatieven en samenwerkingen die bijdragen aan een circulaire lokale economie.

Bedrijfsvoering.

Algemeen.

Een sterke en wendbare bedrijfsvoering is de basis voor het realiseren onze ambities. De bedrijfsvoering ondersteunt onze grote maatschappelijke, technologische en financiële opgaven. Dit doen we door te zorgen voor goed functionerende processen, een toekomstbestendige organisatie-inrichting en een robuuste informatievoorziening. Hier hebben we al grote stappen in gezet. In 2027 bouwen we daarop voort. We houden koers én versnellen waar dat nodig is.

We onderscheiden vier belangrijke hoofdthema's: **Digitale transformatie, Mens en organisatie, Doelmatigheid & rechtmatigheid en huisvesting.**

Digitale transformatie.

De afgelopen jaren hebben we grote stappen gezet in de modernisering van systemen en de versterking van onze informatiehuishouding. In 2027 gaan we door met het benutten van digitale mogelijkheden. Dit doen we om de dienstverlening te verbeteren en werk slimmer te organiseren. Doordat de arbeidsmarkt krap blijft, wordt technologie steeds essentiëler om processen efficiënter in te richten. AI en robotisering ondersteunen medewerkers door routinetaken over te nemen. Hierdoor ontstaat meer ruimte voor complexere werkzaamheden en vakmanschap.

Tegelijk vraagt de toenemende digitalisering om blijvende aandacht voor veiligheid, betrouwbaarheid en transparantie. We versterken in 2027 onze digitale weerbaarheid. Dit is in lijn met landelijke ontwikkelingen en aangescherpte normen. Dit doen we door te investeren in informatieveiligheid, doorlopende monitoring en bewustwording bij medewerkers. De risico's van desinformatie laten daarnaast het belang zien van heldere en betrouwbare communicatie met inwoners.

Wet- en regelgeving maken dat we blijven inzetten op 'open by design', duurzame opslag en betere vindbaarheid van gegevens. Door continue professionalisering van informatiebeheer bouwen we aan een transparante en toekomstbestendige informatievoorziening.

Mens en Organisatie.

De krapte op de arbeidsmarkt en de druk op de uitvoering maken dat voldoende en kwalitatief goed personeel een blijvende opgave is. Tegelijkertijd wil Venlo de komende jaren verder groeien als stad. Ook is er meer vraag naar gemeentelijke dienstverlening en hebben we een vergrijzend personeelsbestand. Dit vraagt om een organisatie die hier tijdig en gericht op voorbereid is. Daarnaast is het zaak om opgaven en opdrachten vanuit het geheel aan te pakken. Dat vraagt een adequate interne afstemming en het vermogen om daadwerkelijk integraal te werken, zodanig dat inwoners optimaal worden geholpen bij een hoge mate van efficiency.

Om de uitvoeringskracht van de organisatie ook in de toekomst te borgen, blijven wij inzetten op de eerder vastgestelde arbeidsmarktstrategie. Deze richt zich op het versterken onze de positie als werkgever en bestaat uit drie samenhangende pijlers: binnenhalen en binden, boeien, behouden en bewegen en werk anders organiseren.

Binnen deze pijlers ontwikkelen we het HR-beleid en het bijbehorende instrumentarium. Daarbij blijft de inzet gericht op onder andere arbeidsmarktcommunicatie, recruitment, strategische personeelsplanning, mobiliteit en het permanent leren en ontwikkelen van medewerkers. Hiermee spelen we in op de toenemende concurrentie om talent en op de specifieke expertise die binnen verschillende gemeentelijke opgaven nodig is.

Bij de ontwikkeling en prioritering van HR-beleid maken we steeds meer gebruik van HR-data. Zo kunnen we keuzes beter onderbouwen en kunnen tijdig inspelen op ontwikkelingen binnen de organisatie en op de arbeidsmarkt.

Doelmatigheid en Rechtmatigheid.

Een gezonde en betrouwbare bedrijfsvoering vraagt om een stevige basis in sturing, control en rechtmatigheid. De financiële positie van gemeenten staat landelijk onder druk. Ook voor ons blijft het belangrijk om zorgvuldig te plannen, te monitoren en te verantwoorden. De afgelopen jaren hebben we stappen gezet in de doorontwikkeling van onze financiële

systemen, contractmanagement, procesoptimalisatie en de Planning & Controlcyclus. Hier gaan we mee verder in 2027. We willen sturing en verantwoording structureel versterken.

Venlo loopt voorop in het afleggen van een rechtmatigheidsverantwoording aan de raad. Het gaat om financiële en juridische rechtmatigheid en om de verantwoording van doelmatigheid. In 2027 gaan we hier mee door en werken we verder toe naar een breder in control statement.

Met dit statement geven bestuur en management aan dat de interne beheersing en controlesystemen op orde zijn, dat de bedrijfsvoering effectief bijdraagt aan het realiseren van beleidsdoelen en dat grote onverwachte risico's worden voorkomen.

Daarnaast blijven we anticiperen op landelijke ontwikkelingen. Denk aan wijzigingen in regelgeving en de introductie van bijzondere fondsuitkeringen. Deze ontwikkelingen vragen om zorgvuldige monitoring en tijdige beleidsvorming. Zo blijven we financieel wendbaar en in staat om adequaat hierop in te spelen.

Huisvesting.

De werkomgeving van de ambtelijke locaties Stadskantoor en Nedinsco is toe aan een grondige revitalisatie. De kantooromgeving is aan slijtage onderhevig en oogt verminderd representatief, waardoor (gedeeltelijke) vervanging noodzakelijk is. Dit geldt ook voor de audiovisuele middelen in de vergaderruimtes, die door technologische ontwikkelingen niet meer voldoen aan de huidige eisen. Het meubilair en de audio visuele middelen zijn afgeschreven. Ook spelen arbeidsomstandigheden, akoestiek, stoffering en afwerking een belangrijke rol binnen het inrichtingsconcept. Met de herinrichting wordt een uniforme en flexibele kantooromgeving gerealiseerd, functioneel voor de medewerkers met een professionele- en representatieve uitstraling.

Momenteel wordt een voorstel uitgewerkt voor wat betreft het uit te voeren programma. De financiële consequenties worden meegenomen in de aanstaande begroting.

